

LISÄTALOUSARVIOALOITE 64/2010 vp

Määrärahan osoittaminen kuntien taloustilanteen helpottamiseen ja kuntien alijäämän kattamisvelvoitteesta luopumiseen tilapäisesti

Eduskunnalle

Suomen kunnat ovat viime vuosina joutuneet kovan työn sekä tuskan alle ja kuntien palvelujen järjestäminen on vaikeutunut huomattavasti. Edes hyvässä hengessä ja ajassa tehdyt kuntaliitokset, seudulliset yhteistyösopimukset tai palvelurakenteiden uusimiset eivät ole pelastaneet kuntien talouksia. Joka neljäs kunta on nostamassa tuloveroprosenttiaan vielä tänä vuonna. Vähintään 20 veroprosentin kunta on jo 52.

Kuntalakia muutettiin taloutta ja tarkastusta koskevien säännösten osalta 1.8.2006. Talousarviota ja -suunnitelmaa koskevaa 65 §:ää on muutettu siten, että 3 momentissa säädetään tasapainottavan taloussuunnitelman laatimisesta alijäämäisessä kunnassa ja kertyneen alijäämän kattamisesta erityisellä toimenpideohjelmalla. Näitä säädöksiä on kunnissa nyt noudatettu ja tiukkoja toimenpideohjeita laadittu.

Ymmärrettävää on, että säännöksillä haluttiin lisätä talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttä ja täsmentää kunnan talouden tasapainosäätelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on määrältään merkittävä. Muutosta aikaisempaan säätelyyn on kuitenkin ehdoton tasapainovaatimus taloussuunnittelussa alijäämätilanteessa: taloudeltaan alijäämäisen kunnan tulee katkaista alijäämän lisääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma. Jos taseen kattamatonta alijäämää ei saada katetuksi suun-

nittelukautena, kunnan on laadittava erikseen yksilöity toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi. Nyt kuitenkin tämä asetettu säätely on osoittautunut tässä vaikeassa maailman taloustilanteessa liian rankaksi yhä useammalle kunnalle.

Säätelystä tulisi luopua tilapäisesti. Jos lainmuutoksen ensisijaisena tarkoituksena on katkaista alijäämän kasvu, on moni kunta jo tehnyt palvelurakenteissaan merkittäviä muutoksia ja luopunut mm. kannattamattomista investoinneista ja kiinteistöistä. Valtuustot ovat hyväksyneet toimenpideohjeita, joilla palvelujen kokoaminen tulevaisuudessa on järkiperaistetty talouden kannalta äärimmilleen. Kuitenkin palvelurakenteiden uusimisen tuomia säästöjä on vaikea osoittaa euromääräisinä tässä vaiheessa. Nyt valtion olisi tultava vastaan ja annettava aikaa palvelujen toteuttamiseksi.

Hallitus on luvannut tukea kuntia huonon taloustilanteen hetkellä. Nyt olisi korkea aika toimia, jotta kunnat pystyisivät järjestämään peruspalvelunsa ilman henkilöstön lomautuksia ja näiden aiheuttamia vaurioita pitemmällä aikavälillä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 kolmanteen lisätalousarvioon momentille 28.90.30 lisäyksenä 60 000 000 euroa taloustilanteen helpottamiseen ja

LTA 64/2010 vp — Tuula Peltonen /sd

*kuntien alijäämän kattamisvelvoitteesta
luopumiseen tilapäisesti .*

Helsingissä 24 päivänä toukokuuta 2010

Tuula Peltonen /sd